

RAPORTI GJYSMËVJETOR 2021, PËR PROCESIN E KONSULTIMIT
PUBLIK, REALIZUAR NGA NGA MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT

Përmbledhja ekzekutive (*pasqyra e statistikave kryesore mbi konsultimet e kryera me mësimet e nxjerra, sfidat dhe mundësitë*)

Gjatë periudhës Janar – Qershor 2021, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit ka përbushur në masën 100% detyrimin për konsultim publik të akteve të miratuara, objekt i Ligjit Nr. 146/2014 për “Njoftimin dhe Konsultimin Publik”.

Konkretisht është konsultuar nëpërmjet publikimit në Regjistrin Elektronik të Njoftimit dhe Konsultimit Publik projektvendimi “Për miratimin e listës së substancave kandidatë”, i miratuar nga Këshilli i Ministrave, me numër 222, në datë 07.04.2021.

Nga monitorimi i platformës së Regjistrit vihet re se për këtë akte ka patur interes nga publiku, duke arritur vlera relativisht të larta të shikimeve.

Mbetet sfida përfshirja më e madhe e publikut në këtë proces, në dhënien e komenteve dhe sugjerimeve me qëllim përmirësimin e akteve. Këtë periudhë raportimi, ndryshe nga vitet e mëparshme, ku takimet konsultative me publikun ishin të zakonshme dhe kryeshin rregullisht, takimet në prezencë u reduktuan plotësisht. Kjo solli një numër më të ulët të komenteve dhe sugjerimeve nga publiku, krahasuar me më parë. Nisur nga ky fakt, ekspertët, shoqëria civile dhe palë të tjera interesi nuk u përfshinë në këtë proces, edhe pse akti ka qenë i publikuar në regjistrin elektronik për një periudhë mbi 20 ditore.

Për periudhën në vazhdim, si mësim i nxjerrë nga 6 mujori i parë i vitit 2021, duhet t’i kushtohet rëndësi rritjes së cilësisë së konsultimit me publikun, duke përshtatur metoda dhe mjete për të arritur një përfshirje sa më të lartë të këtyre grupeve të interesit.

1. Analiza e konsultimeve të kryera

1.1. Numri i përgjithshëm i akteve për të cilat janë kryer konsultimet publike

1.1.1. Cili ishte numri i përgjithshëm i akteve të miratuara në 6-mujorin e parë të vitit 2021?

Për periudhën e 6-mujorit të parë të vitit 2021 Ministria e Turizmit dhe Mjedisit ka miratuar 21 akte.

1.1.2. Sa akte janë konsultuar dhe sa jo?

Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, nga 21 aktet e miratuara, ka realizua procesin e konsultimit për vetëm një akt, PVKM **“Për miratimin e listës së substancave kandidatë”**, i miratuar nga Këshilli i Ministrave, me numër 222, në datë 07.04.2021. Procesi i miratimit të këtij akti u shoqërua me procesin e konsultimit publik, siç parashikohet në ligjin nr. 146/2014 “Për Njoftimin dhe Konsultimin Publik”.

1.1.3. Sa ligje me raporte VNR-je janë konsultuar?

Për këtë periudhë nuk janë konsultuar akte që janë shoqëruar me VNR.

1.1.4. Për sa akte në a) Programin Analitik, b) PKIE, c) dokumente strategjike të sektorit, janë përdorur kriteret/përrjashtimet nga konsultimet publike? Cilat janë arsyt kryesore për të mos u konsultuar (nëse ka të tilla)?

Për këtë periudhë, vetëm një akt i është nënshtruar konsultimit me publikun, i cili ka qenë i planifikuar në programin analitik për vitin 2021. PVKM “Për miratimin e listës së substancave kandidatë” nuk ka qenë i përfshirë në PKIE apo në ndonjë dokument strategjik sektorialë të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit. 20 akte që janë miratuar nuk kanë qenë pjesë e planit analitik të vitit 2021 dhe nuk i janë nënshtruar procesit të konsultimit publik, mbështur në pikën c të nenit 4 të Ligjit nr. 146/2014 “Për njoftimin dhe konsultimin publik”.

1.1.5. Cila ishte struktura e akteve të konsultuara (sa projektligje, VKM, udhëzime, etj.)?

Akti i konsultuar është Vendim i Këshillit të Ministrave.

1.1.6. A është përmirësuar situata në krahasim me vitin e kaluar (cilësoni)?

Situata në krahasim me vitin e kaluar është përmirësuar.

1.2. Metodatat e konsultimit

1.2.1. Cilat ishin metodatat më të përdorura të konsultimit? (Jepni numrin e konsultimeve të kryera për secilën metodë - regjistri elektronik, posta elektronike, faqe interneti, takime publike, komitete këshillimore, etj.)

Nisur nga situata e pazakontë e shkaktuar nga pandemia Covid-19, metodatat e konsultimit të aktit ishin 2, si më poshtë:

- Regjistri elektronik për njoftim dhe konsultim publik;
- Njëpërmjet sistemit e-Aktet, ku janë dërguar për mendim në ministritë e linjës.

Pra, 100% e akteve të planifikuara për këtë periudhë u konsultuan njëpërmjet Regjistrin Elektronik për Njoftimet dhe Konsultimet Publike dhe sistemit të e-Akteve. Nisur nga situata e ndalimit të grumbullimeve të njerëzve në ambiente të mbyllura, takimet publike, workshop-et dhe fushatat me

prezencë nuk janë realizuar dhe procesi i konsultimit është kryer vetëm nëpërmjet dy metodave të sipërpërmendura.

1.2.2. Cila metodë konsultimi gjeneroi numrin më të madh të komenteve?

Metoda që gjeneroi numrin më të madh të komenteve ishte ajo e sistemit të e-Akteve. Publikimi në regjistrin elektronik të konsultimit publik ka qenë i frytshëm sepse ka mundësuar që të interesuarit të shohin aktet, por nuk ka gjeneruar komente.

1.2.3. A organizoi institucioni konsultime paraprake në fazat e hershme të hartimit? Nëse po, në sa raste?

Ministria e Turizmit dhe Mjedisit ka realizuar konsultime paraprake për PVKM “Për miratimin e listës së substancave candidate.

Projektvendimi është përgatitur nga MTM në bashkëpunim me ekspertët e Agjencisë Suedeze të Kimikateve (KEMI), në kuadër të Projektit “Mbështetje për Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit për Përmirësimin e Menaxhimit të Kimikateve”, që synon krijimin e kushteve, në fushën e legjislacionit për kimikatet, për anëtarësim në BE.

Projektvendimi i propozuar, është diskutuar dhe dakortësuar në takimin online të mbajtur në datë 16.10.2020, midis përfaqësuesve të MTM-së, ekspertëve të KEMI-t, dhe përfaqësuesve të Zyrës së Kimikateve, në AKM.

1.3. Kohëzgjatja e konsultimeve

1.3.1. Sa konsultime ishin të hapura për 20 ditë pune siç kërkohet nga ligji? Cila ishte periudha më e gjatë apo më e shkurtër e kohëzgjatjes së konsultimeve?

PVKM “Për miratimin e listës së substancave candidate” është publikuar në regjistrin elektronik të konsultimit publik në datë 17.02.2021 dhe ka qenë i hapur për një periudhë më të gjatë së 20 ditë.

1.3.2. Cila ishte kohëzgjatja mesatare e konsultimit?

Kohëzgjatja e konsultimit në regjistrin elektronik ka qenë 26 ditë.

1.3.3. A është përmirësuar situata në krahasim me vitet e kaluara?

Situata është përmirësuar krahasuar me vitin e kaluar. Çdo akt, i cili duhet t’i nënshtrohet konsultimit publik, është konsultuar.

1.4. Palët e interesuara të përfshira

2.4.1 Sa aktorë të jashtëm, jo-qeveritarë morën pjesë për hartimin e akteve si anëtarë të caktuar të grupeve të punës/organeve këshillimore në 6-mujorin e parë?

Projektvendimi është përgatitur nga MTM në bashkëpunim me 3 ekspertë të Agjencisë Suedeze të Kimikateve (KEMI), në kuadër të Projektit “Mbështetje për Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit për Përmirësimin e Menaxhimit të Kimikateve”.

2.4.2 Cila ishte struktura e anëtarëve të jashtëm të grupeve të punës (ekspertë individualë, OSHC, kompani, etj.)

Anëtarët e jashtëm të grupeve të punës që morën pjesë në hartimin e aktit janë ekspertë ndërkombëtarë (suedeze) në fushën e kimikateve.

2.4.3 Sa palë të interesuara morën pjesë/dhanë komente në konsultime të hapura të realizuar për projekt-aktet në 6-mujorin e parë?

PVKM “Për miratimin e listës së substancave kandidatë” është publikuar në regjistrin elektronik të konsultimit publik, por nuk ka patur komente nga publiku. Akti është konsultuar dhe ministritë e linjës, ku janë gjeneruar dhe komente.

2.4.4 Cila ishte struktura e kontribuesve në konsultimet publike, sa persona, sa persona juridikë (ndërmarrje, shoqata, etj.)?

Akti i miratuar në këtë periudhë është parë nga 169 persona në regjistrin elektronik të konsultimit publik, por nuk ka patur komente.

2.4.5 A është përmirësuar situata në krahasim me vitet e kaluara?

Në krahasim me vitin e kaluar situata nuk ka pasur përmirësime të dukshme të procesit të konsultimit, pasi interesi i publikut në procesin e konsultimit publik vijon të jetë ende i ulët për akte të caktuara. Akti për substancat kandidatë ka tërhequr interes më të madh të publikut. Mosinformimi dhe mungesa e kulturës së përfshirjes në hartimin e politikave publike ka sjellë edhe mungesën e reagimeve mbi aket e publikuara për konsultim. Vlerësojmë se gjatë 6-mujorit të parë të vitit 2021, një faktor që mund të ketë ndikuar në mungesën e reagimeve nga ana e publikut ka qenë dhe situata e krijuar nga pandemia e shkaktuar nga COVID-19.

1.5. Rekomandimet dhe komentet e marra

1.5.1. Sa është numri i rekomandimeve dhe komenteve të marra gjithsej dhe mesatarja për çdo konsultim?

Vlen të theksojmë dhe njëherë që komentet janë gjeneruar vetëm nga konsultimi me ministrinë e linjës nëpërmjet sistemit të e-Akteve.

PVKM “Për miratimin e listës së substancave kandidate”, është dërguar për mendim nëpërmjet sistemit e-akte dhe shkresës me nr.1235 prot, datë 15.02.2021, në ministrinë e linjës, konkretisht në Ministrinë e Drejtësisë, Ministrinë për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Ministrinë e Mbrojtjes dhe Ministrinë e Brendshme, të cilat janë shprehur si më poshtë vijon:

Ministria e Drejtësisë, shprehet parimisht dakort, duke sugjeruar riformulimin e titullit të projektaktit me qëllim qartësimin e togfjalëshit “*substancave kandidate*”.

Lidhur me këtë sugjerim, sqarojmë se: në pikën 1.23, të nenit 5, të ligjit 27/2016, jepet termi “Listë kandidate”. Referuar kësaj pike, “*Listë kandidate*”, është lista e substancave që janë duke u konsideruar/shqyrtuar për t’u bërë pjesë e listës SVHC. Gjithashtu, në pikën 1, të nenit 21, të ligjit 27/2016, citohet se: substancat e rrezikshme, të cilat janë kandidate për t’u futur në listën SVHC, përfshihen në listën kandidate. Në këtë këndvështrim, gjerësisht se togfjalëshi “*substancave kandidate*”, është i qartë. Sa i përket, titullit të projektvendimit, sqarojmë se ai bazohet në autorizimin ligjor, të dhënë në pikën 2, të nenit 21, të ligjit 27/2016.

Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, në mendimin e saj citon se nuk mund të shprehet mbi përputhshmërinë e projektvendimit të propozuar, pasi nuk synon përafrim të legjislacionit shqiptar me atë të Bashkimit Evropian.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Brendshme, janë shprehur parimisht dakord.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, janë shprehur parimisht dakord, brenda kompetencave të institucioneve të tyre. Ministria e Financave dhe Ekonomisë, është shprehur pa komente, sa i takon fushës së saj të përgjegjësisë.

Me qëllim njohjen dhe familjarizimin e grupeve të interesit, ekspertëve të fushës dhe qytetarët, me këtë projektvendim, në datë 17.02.2021, projektakti është publikuar, në faqen zyrtare të konsultimit me publikun, por nuk ka ardhur asnjë koment, mendim, ose sugjerim për sa lidhet me këtë projektvendim.

1.5.2. Sa prej tyre u pranuan, u pranuan pjesërisht ose u refuzuan?

Është marrë vetëm një koment nga Ministria e Drejtësisë dhe është pranuar plotësisht.

1.5.3. Cila është tendenca nëse krahasohet me vitet e kaluara?

Krahasuar me vitet e kaluara, ku takimet publike ishin metoda që gjeneronte numrin më të madh të komenteve, kjo periudhë nuk ishte në një gjendje të kënaqshme, duke qenë se përfshirja e publikut nuk ishte në nivelin ndikues.

1.5.4. Sa raporte të VNR-së janë ndryshuar/përditësuarnë bazë të informacionit/të dhënave të marra gjatë konsultimit publik?

Për këtë periudhë nuk janë konsultuar akte që janë shoqëruar me VNR.

1.6. Raportet mbi rezultatet e konsultimit

1.6.1. Sa raporte konsultimi publikoi institucioni?

Ministria e Turizmit dhe Mjedisit nuk ka publikuar asnjë raport konsultimi.

1.6.2. Nëse disa nuk u publikuan, cilat janë arsyt?

1.7. Vetëvlerësimi i institucionit në lidhje me Indeksën e cilësisë së performancës institucionale në përputhje me kërkesat e ligjit për njoftimin dhe konsultimin publik (Jepni informacion për rezultatin mesatar për të gjitha aktet e institucionit, subjekt të konsultimeve publike, bazuar në pikët e rezultateve në Shtojcën 5c)

Në përfundim, bazuar në vlerësimin e cilësisë së performancës institucionale sipas metodologjisë Sigma, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit renditet në kolonën e dytë (1-3 pikë) duke qenë se projektaktet publikohen në sistemin e informacionit të qeverisë, por nuk ka përfshirje të aktorëve të interesit.

2. Sfidat dhe mundësitë për të ardhmen (Cilat janë sfidat kryesore në organizimin dhe zbatimin e konsultimeve në ministri dhe si duhet dhe do të adresohen ato në periudhën tjetër të raportimit?)

Në përfundim mund të themi që procesi i konsultimit publik, pavarësisht se është një praktikë që ndiqet prej kohësh tashmë, paraqet sfida të ndryshme, që lidhen herë më situatën në të cilën ndodhet vendi, herë me natyrën e aktit.

Sfidat kryesore që paraqet konsultimi publik lidhen më së shumti me gjithëpërfshirjen e publikut në këtë proces. Shihet një neglizhencë e qytetarëve, ekspertëve, bizneseve dhe grupeve të shoqërisë civile në pjesëmarrjen në proceset e konsultimit në regjistrin elektronik. Situata e shkaktuar nga pandemia ka ndikuar në gjithë procesin e konsultimit, duke qenë se nuk janë realizuar takimet në prezencë, të cilat gjenerojnë dhe numrin më të madh të komenteve dhe përfshirjen e publikut. Mbetet për t'u identifikuar një zgjidhje alternative për adresimin e kësaj sfide dhe përmirësimin e procesit të konsultimit në tërësi.

Sfidë tjetër që paraqitet në këtë kuadër është dhe mungesa e ekspertizës në një fushë të caktuar. Në rastet e akteve shumë teknike, në fusha shumë specifike, mos-reagimi vjen si pasojë e vështirësisë së të kuptuarit të aktit. Në këtë drejtim, një zgjidhje do të ishte zhvillimi i ditëve informative me palët e interesit, në mënyrë që gjithsecili të kuptojë rritë apo ndryshimet që

parashikon akti. Në këtë mënyrë rriten njohuritë e palëve të interesuara për aktet dhe nxitet kështu komunikimi dhe diskutimet mbi projektaktin..

Bashkëpunimi brenda institucional dhe ndërinstitutional është gjithmonë një pikë kyçe e mbarëvajtjes së një procesi të konsultimit.